

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

Мандатно писмо за министерот за здравство

3 септември 2020 година

Почитуван министер Филипче,

На парламентарните избори кои се одржаа на 15 јули 2020 година граѓаните на Република Северна Македонија избраа да продолжиме да ја движиме државата напред. Нивниот глас за коалицијата која ја формираше новата Влада со мандат од 2020 до 2024 година е нивната сопствена инвестиција во полза за подобар живот за себе, за своите семејства и своите заедници. Гласот на секој граѓанин е глас за одбрана од КОВИД-19 и за успешно справување со здравствено-економската криза, глас за новата македонска економија, за нови и добро платени работни места, за правна и праведна држава, за чиста и здрава животна средина, за функционална инфраструктура, за ефикасно поврзување дома и со светот, за силна национална култура по угледот на европската култура и за образование кое младите генерации ги подготвува за подобра сегашност и подобра иднина.

Во изворното значење на зборот „министер“ се содржани службата, грижата и помагањето на граѓаните. Вие, како министер, морате да го разберете гласот на граѓанинот како прецизна насока која доаѓа од највисоко ниво и од која нема отстапување. Морате да им служите на сите граѓани, без разлика на нивната етничка и партиска припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, раса, боја на кожа, потекло, припадност на маргинализирана група, јазик, социјално потекло, образование, религија, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус. Очекувам дека во извршувањето на Вашите должности и во остварувањето на Програмата за работа на Владата 2020-2024 година ќе се вклучите без задршка и со целосна професионална посветеност. Имаме сериозна и суштинска

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

обврска агендата за која се обврзавме пред граѓаните да ја остваруваме со максимален вложен напор, преку ефективно извршување за најдобри можни резултати. Овој начин не познава компромиси и оправдувања и вклучува постојана изложеност пред јавноста на која ќе ѝ ги ставиме на располагање сите механизми за да ја следи нашата работа.

Вие сте дел од Владата која отворено ја презентира својата работа и е достапна за секој граѓанин на Република Северна Македонија. Јас, како претседател на Владата ќе ја унапредам структурата на мојот кабинет со цел да бидам уште поотворен премиер и да обезбедам постојана двонасочна комуникација со сите граѓани и заедници на кои им е потребна помош од мене и моите служби, но и за да можам да ги примам и разберам сите идеи и иницијативи кои доаѓаат од јавноста. Ве задолжувам и Вас на редовна и отворена комуникација со сите граѓани и засегнати страни во општеството преку унапредување на каналите за респонзивност, инклузивност и партиципативност.

Вашата работа секојдневно ќе се следи и мери. Ако сте посветени, отчетни и одговорни ќе имате одлични резултати и ќе продолжите да работите уште подобро за уште повеќе резултати. Во спротивно, граѓаните ќе реагираат и тоа ќе предизвика кадровски промени. Само така е исправно и чесно пред зборот кој сме го дале пред граѓаните. Затоа, првите заклучоци за Вашата работа ќе ги донесам после истекот на првите 100 дена од мандатот, односно на истекот на оваа 2020 година, после што се можни промени. На истекот на секоја година ќе вршиме методолошка анализа на реализацијата на зададените цели и на севкупното Ваше работење.

Номинирајќи Ве за министер до Собранието на Република Северна Македонија, бев убеден дека можам да сметам на Вашата целосна одговорност и посветеност во извршувањето на должностите. Токму затоа, очекувам резултати веднаш. Граѓаните имаат очекувања, а Вие сте на оваа позиција за да направите сè што е потребно за оваа Влада да ги исполни очекувањата.

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

Кризата предизвикана од КОВИД-19 покажа колку е важно јавното здравство. Со граѓаните во центарот на системот и нивната целосна вклученост ќе продолжиме со инвестиции во здравствениот систем, како во инфраструктурата, така и во човечките ресурси, опремата и понапредните методи и терапиии.

Очекувам до крајот на 2020 година заедно да ја дефинираме десетгодишната Стратегија за издвојување и инвестиции во здравството за која ќе побараме широка собраниска поддршка. На здравствениот систем му треба стабилно и поголемо вложување.

Затоа, од Вас како министер за здравство очекувам:

- Секоја година да ги зголемувате платите на здравствените работници и соработниците до 10%. Нашата цел е најниската плата на здравствените техничари и медицинските сестри да ја стигне просечната плата во државата до 2024 година;
- Од 2021 година трикратно да го зголемите бројот на специјализации во точно определени области;
- Да обезбедите платен работен стаж за секој нов млад лекар, како и паричен надоместок како стимулација;
- Да обезбедите субвенција од 12.000 денари месечно за сите лекари на специјализација со живеалиште надвор од Скопје кои го немаат решено станбеното прашање;
- Да остварите стратешка соработка со реномирани странски универзитетски болници за едукација на млади лекари и сестри по принцип на ротација;
- Да развиете модел за системски промени во начинот на плаќање на примарната здравствена заштита во кој ќе се вреднува обемот и квалитетот на услугите кои матичните лекари ги спроведуваат. Очекувам да се воведат стандарди за

Влада на Република Северна Македонија

- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

превенција и следење на определени состојби и заболувања, приспособени за примарното ниво на здравствена заштита. Исто така, со промените во начинот на плаќање да се поттикне вложувањето во едукацијата, во техничките и материјалните ресурси;

- Очекувам да воведете систем на континуирана едукација за медицинските сестри;
- Дигитализацијата е врвен приоритет на оваа Влада. Во соработка со колегите од другите министерства, Ваша задача е да се воведат целосно електронско здравство без користење на хартиени форми на документи;
- Мораме да обезбедиме зајакнување на капацитетите на јавното здравство (регионализација) преку функционално поврзување на сите нивоа на здравствена заштита (примарна, секундарна и терцијална);
- Инклузивноста и транспарентноста во носењето на одлуките е основа за довербата на граѓаните во институциите. Од Вас очекувам, целосно да ги вклучите здруженијата на пациенти во креирање и мониторинг на здравствените политики и на квалитетот на здравствените услуги. Со тоа ќе ја зајакнеме улогата на пациентите во комуникацијата со стручната јавност при донесувањето на прописи и законски решенија за здравствената заштита;
- Да обезбедите целосна енергетска ефикасност на сите здравствени домови и болници;
- Редовно да го обновувате возниот парк на Итната помош. Исто така, од Вас очекувам реструктурирање на системот за Итна помош во Скопје. Мораме да обезбедиме Итната помош на територијата на градот да биде достапна за граѓаните за најмногу 10 минути во урбаните средини, а за најмногу 20 минути во руралните средини;
- Да ја започнете изградбата на нов, современ и функционален Универзитетски клинички центар во Скопје кој ќе обезбеди високо квалитетни здравствени услуги на населението во целата држава;
- Да продолжите со реконструкцијата, проширувањето и опремувањето (вклучително и неопходен кадар) на клиничките болници во Тетово, Битола и Штип. Воедно, да ги анализирате потребите и можностите за нивно унапредување во универзитетски клиници;

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

- Да продолжите со опремување и осовременување на болницата „Свети Еразмо“ - Охрид, Општата болница - Струмица и Ургентниот центар во Тетово;
- Да ги подобрите условите за лекување и нега на хроничните болни, особено за старите и неподвижните лица во тешка состојба;
- Да предвидите мерки и активности за намалување на морбидитетот, онеспособеноста и предвремениот морталитет предизвикани од најчестите хронични незаразни заболувања (кардио и цереброваскуларните заболувања, малигните заболувања и шеќерната болест);
- Да ја зголемите достапноста на мамографскиот скрининг, преку набавка на дополнителни мамографи и мобилен мамограф за да се подобри стапката на детекција на ракот на дојката во најраната можна фаза;
- Еднакво општество за сите значи и достапност за здравствените услуги за сите во местата каде што живеат. Затоа, еден од приоритетите треба да Ви биде докторите од примарната здравствена заштита да можат да работат и да даваат услуги (дежурства, итна помош, вакцинални пунктови и патронажа) во места каде што недостасуваат лекари, за што дополнително ќе бидат платени;
- Да воведете мерки за стимулирање на младите лекари да работат во руралните средини;
- Да спроведете мерки за обезбедување на гинеколошките услуги, како и заштита на сексуалното и репродуктивното здравје во руралните средини;
- Да обезбедите бесплатно лекување во болниците (ослободување од партиципација на одредени дополнителни категории на здравствени осигуреници) покрај досега ослободените ранливи групи;
- Да воведете нови методи во секоја од клиниките преку носење на странски експерти за да се унапреди знаењето на нашите лекари и да се намалат трошоците за лекување во странство;
- Да спроведете мерки кои ќе го продолжат трендот на намалување на морбидитетот и морталитетот на мајки и новороденчиња;
- Да воведете телемедицински сервиси во покривање на определени дејности во здравството (кардиологија, радиологија, итна медицинска помош);
- Да продолжите да ја ажурирате позитивната листа на лекови и да додавате поквалитетни и помодерни терапии со лекови, на сметка на замена на застарени терапевтски третмани;

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

- Да спроведувате и други активности согласно заложите и Програмата на Владата на Република Северна Македонија 2020 - 2024 година.

Истовремено, како министер за здравство во Владата на Република Северна Македонија од Вас очекувам:

- Да бидете прв чувар на Уставот и законите и да осигурате дека Министерството за здравство ги исполнува сите законски обврски, дека сите носители на јавни функции и службениците кои работат под Ваша надлежност се еднакво одговорни пред законот и Уставот, а Уставот и законите се спроведуваат еднакво за сите;
- Да бидете пример за добро управување и да осигурате дека носителите на јавните функции и службениците кои работат под Ваша надлежност се придржуваат до највисоките стандарди за одговорно и етичко управување;
- Да осигурате дека Министерството за здравство навремено, правично, ефикасно и ефективно одговара и ги решава прашањата и постапките од граѓаните и правните лица на тој начин оправдувајќи ја и стекнувајќи ја довербата на граѓаните и јавноста;
- Да ја продолжите примената и да ги унапредите политиките на транспарентност и отчетност;
- Да бидете отворени и инклузивни кон граѓаните, стручната јавност, граѓанското општество и опозицијата во креирањето и спроведувањето на јавните политики со цел да се обезбедат квалитетни политики базирани врз докази и консензуалност во општеството;
- Да осигурате дека државните ресурси не се користат за партиски и изборни цели и дека на административните службеници и вработените во јавниот сектор не им се вршат партиски влијанија;
- Да ја унапредувате родовата еднаквост и правичната застапеност и постојано да го имате предвид мултиетничкиот карактер на земјата.

Соработувајте со сите вработени и искористите ги сите расположливи потенцијали во јавната администрација. Во целото ваше дејствување бидете им пример на тие со кои

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

работите и на граѓаните за кои работите. Придржувајте се до Кодексот за етичко однесување на членови на Влада и носители на јавни функции именувани од страна на Владата и ширете ги етичките вредности. На крајот на нашиот мандат во 2024 година, како резултат на позитивните промени кои ќе ги направиме, Република Северна Македонија да биде земја во која граѓаните сакаат да живеат и да придонесуваат за нејзино постојано унапредување. Граѓаните го очекуваат тоа од нас.

Ви пожелувам многу среќа, здравје и успешен мандат.

Искрено Ваш,

Зоран Заев

Претседател на Владата на Република Северна Македонија